

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svedčer, izimbi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanipla plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznano jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanipla, t. j. vse administrativne stvari.

Važna knjiga.

Te dni je izšla v zalogi c. kr. državne tiskarne na Dunaji knjiga, katera pomeni izdaten korak naprej v boji za jednakopravnost slovenskega jezika. V mislih imamo nemško-slovensko pravno terminologijo, katero je po naročilu društva „Pravnik“ z izredno unemo in vestnostjo sestavil in uredil c. kr. sodni pristav v Ljubljani, gosp. dr. Janko Babnik. Strokovno oceno te lepe in pomembne knjige, obsezoče 53 tiskanih pol, objavili bomo na drugem mestu in tu želimo naglašati le splošni — dejali bi skoro — politični pomen nove terminologije na jedni in pa na drugi strani dolžnosti, katere nalaga to kulturno delo slovenskim, ali pa tudi le slovenski poslujočim pravnikom.

Prvo slovensko pravno terminologijo dobili smo Slovenci že pred 41 leti in to celo s tako vnanjo ureditvijo, katera bi se danes smatrala najbrže za nevarno protidržavno demonstracijo; združena je bila namreč — horribile dictu! — s hrvatsko-srbsko. No, leta 1853., ko je tudi c. kr. državna tiskarna izdala sad rodoljubnega truda Dolenc-Cigale-Miklošičevega, izvestnim krogom najbrže še ni bilo tako intenzivno v kri in meso prešla famozna narodno-pravna teorija nemških lažliberalcev žalostnih prikaznih in zategadelj se nihče ni šandaliziral nad oficijoznim združenjem slovenskega jezika s hrvatsko-srbskim. — Navzlic temu pa ta prva, za tisti čas zares izvrstna terminologija ni nikdar prišla do prave veljave. „Nemško liberalstvo“ rectius nasilstvo je bilo namreč že v prvem cvetu zamorilo slovensko uradovanje in v tem zaprašene kote morala se je skrivati knjiga, katera naj bi bila zopet odprla slovenskemu jeziku s sedmerimi pečati zapečatene dveri javnih uradov; pozneje, ko so se tudi ti pečati jeli tajati ob solnicu slovenske odločnosti, pa so bili novejši zakoni že nadkrilili to prvo slovensko delo „de verborum significatione“, ustanovili so bili obilico novih pojmov, jezik je v vseh strokah velikansko napredoval in stara terminologija je — zastarela.

LISTEK.

Prusomórec.

(Francoski spisal Guy de Maupassant.)

Solnce je ves mesec jasno svetilo in ogrevalo kmetske ravnice. Zemljo je daleč in široko pokrivalo bujno zelenje. Na modrojasnem obzorji ni videti ni oblačka.

Hiše normanskih kmetov so iz daljine podobne malim gozdčem, obrobljene okolu in okolu z visokimi bukvami. Kdor vstopi v hišo, domneva si na prvi pogled, da je v velikanskem vrtu. Starodavne jablane, košate in koščene kot kmetje sami, so v polnem cvetji. Veličajna drevesa, razpostavljeni po vrsti na dvoru, blestijo v rdeči in beli barvi. Prijetna vonjava cvetočih popkov spaja se z gostim vzdušjem odprtih hlevov in z gnojnim pariščem, na katerem brka jata perutnine.

Baš je poludne. Kmetova obitelj obeduje pod hruško, stoječo pred kuhinjskimi durmi: oče, mati, četvero otrok, dve dekli in trije hlapci. Nihče ne govori. Vsak sreblje željno vrelo juho. Na to prirene gospodinja skledo zabeljenega krompirja, in vse sezajo po njem brez vzpodbadanja.

Dekla vsak hiš vstaja in hodi v klet, da napolni vrč s svečjo kapljico.

Z elementarno silo je sicer jezik naš prodirati v vse javne urade in jedinstva je jelo nedostajati v pravniški pisavi. Strokovne literature ni bilo, da bi iz nje izpali in tako se je v teku let utaborila če tudi le v malenkostih nekaka negotovost, nekaka nesložnost, ki je pa kolikor toliko le ovirala splošno napredovanje slovenskega uradovanja. Vsakdo je pač imel svoje gotove izraze za najboljše in najprimerniše, od katerih brez poziva priznane avtoritete ni hotel odjenjati. Točnosti in sigurnosti pravnega prometa sicer te več ali manj malenkostne razlike niso nikakor ovirale, a naši plemeniti Nemci so jo vendar brž jeli izkoriscati in urbi et orbi so razglašali, da je slovenski jezik še vse premalo razvit, da bi mogel služiti uradnim jezikom, da za najnavadniše pravniške pojme nismo jedinstvenih izrazov in kar je takih čenčavostij več. Nemški uradniki, službujoči v Slovencih in malo veči še manj pa naklonjeni našemu jeziku, so se seveda po večini z veseljem poprijemali takih praznih izgovorov, ter so skozi vrata in okna iztrivali naš jezik. Čudni patroni so pač ti Nemci, ki bi sami brez izposojenih romanskih besedij težko zapisali daljši pravniški stavek in ki potem nepopolnost očitajo jeziku, kateremu že stoletja odrekajo najprimitivnejše pogoje za naravni razvoj. Stradajočemu požreti vsak košček kruha, potem mu pa očitati, da je preslaboten, da bi zamogel sam stati — to je vsa slika in morala nemškega boja zoper nas.

Vsakemu slovenskemu pravniku je bilo jasno, da je vsa tista nepopolnost in negotovost le navidezna, da posebuje naš narod bogat zaklad vseh rekel in izrazov za vse pravniške stroke, in da je treba le zbirati in zbrati ta narodni zaklad. Glasno in vedno glasneje doneli so vsled tega klici po novi pravni terminologiji — in evo jo pred nami to presajno svedočbo bogastva in sposobnosti slovenskega jezika! Ponosni smemo biti na to narodno delo in utihnuti morajo sedaj vsi zavistni ugovori o jezikovni inferijornosti naši. — A s tem delo še ni končano, kajti ne zadostuje, da je ustanovljena

Gospodar, štiridesetletni mož, zagleda se na hip v trto, ki je bila doslej gola in se po gadje razvijala po hišuem zidovji.

Končno prerusi molk in pravi: „Trta pokojnega očeta letos zgodaj poganja, izvestno ne bode letos cvela zamáu.“

Ta trta je bila vsajena baš na tem mestu, kjer je bil ustreljen rajni oče.

Zgodilo se je to za vojne l. 1870. Prusaki so preplavili vso pokrajino. General Faidherbe jim je stal nasproti s svojo armado.

Tedaj so se nastanili višji pruski častniki na posestvu, o katerem smo že spregovorili. Stari kmet, Peter Milon, ki je bil njega lastnik, vzprejel jih je in nastanil, kakor je mogel, najbolje.

Ves mesec ostal je predvoj Prusakov v selu na poizvedovanji. Francozi so bili od tod oddaljeni kach 5 milj, in vendar noč za nočjo ni bilo po marsikaterem pruskem konjeniku ni duha ni sluha.

Vselej, ko so poslali kacega konjenika na stražo in ogled, ni se več vrnil, in to zlaati tedaj, ko sta bila samo dva ali trije možje vkupe. Zjutraj so jih pa po navadi našli za selom v globokem jarku tik ceste — mrtve. Blizu njih ležali so tudi prebodenii njih konji.

Zdelo se je, da so te umore storile vse iste osebe, katerih ni mogel nihče zlotiti. Ves kraj je bil preplašen. Vsak seljak je bil samo vsled ovadbe

in thesi jedinstvenost, treba jo prenesti tudi v prakso, v življenje. Vsakega slovenskega pravnika narodna dolžnost je, da se odslej poslužuje v uradnem poslovanju izključno le pravniških izrazov, sprejetih v našo terminologijo, da v tem pogledu preneha vsak nezdrav separatizem, katerega je rodila v prvi vrsti itak le — sit venia verbo! — nebržnost. S tem prisili bomo tudi tiste pravniške kroge v naši domovini, ki se za naš jezik bričajo le v toliko, v kolikor se ga ubraniti ne mogo, da bodo spoznali našo jedinstveno terminologijo; ako jo bodo pa spoznali, tedaj jo bodo hoteli ali nehoteli tudi uporabljali.

V tem leži sedaj sveta narodna dolžnost slovenskih pravnikov in zlasti tudi mladega pravniškega naraščaja, kajti le tedaj, ako bomo vestno vršili to dolžnost, zamogla bo izvršiti tudi nova knjiga tisto krasno nalogu, katero so jej dali za popotnico njeni ustanovitelji, le tedaj bo obilo narodnega sadu rodil znoj in trud slovenskih rodomljev, združivših se ob zibelji „Pravnik-ove“ terminologije. Tako bodi!

Hrvatska pisma.

K. Zagreb, 28. julija.

II.

Lepa je stvar, imeti dolgo in slavno zgodovino, kakor gotovo nič ne škoduje, ako ima kdo celo vrsto visokorodnih prednikov. A po našem mnenju tudi nasprotno ni baš prevelika nesreča; saj se v praktičnem življenju vpraša, kaj velja sedanji človek, ne pa njegovi Bog ve kdež v prah in pepel premenjeni praočetje. In ravno tako je tudi za narod sedanost merodajnejša kot preteklost. Kar je bilo, je prešlo; ako je bilo lepo, ne da se nazaj poklicati; ako je bilo slabo, ne da se premeniti. In tisti narod stoji na slabih nogah, kateri živi od same preteklosti in zgodovine. No, Madjari so zato vendar nasprotne mnjenja, saj so „aristokratičen“ narod. In zato jih zelo boli, da se ne ve v svetu skoraj nič posebnega iz madjarske zgodovine. V resnici tudi sami ravno mnogo ne vedo: nekaj sv. Štefana,

ustreljen, žene so pa zapirali; otroke so izpreševali, da izdadó, kjer so kaj slišali in videli. Vse zasledovanje je bilo zamáu.

Necega jutra našli so v hlevu gospodarja Petra Milona z veliko rano na obrazu, dva konjenika pa zopet ubita blizu tri kilometre od posestva. Jeden je držal še v roki okrvavljenoro orožje; izvestno se je bil in branil. Tako so sklicali vojaški svet pod milim nebom, na Milonovem dvoru, in prinesli so starca. Bil je kacib 68 let star, postave male in subega obličja; glavo je imel upognjeno in veliki roki njegovi bili sta slični račjim škarjam. Pod brezbarvnimi lasmi, redkimi in volnimi, kot labodje perje, je bilo povsodi videti golo lobanje. Za vratom na koži, opaljeni od solnca, imel je močne žile, ki so se potezale do čela in zgubljale na senceh. Ves kraj ga je zmatral za lakovca, s katerim se ni nihče rad pečal o tržnih zadevah in malokdo je občeval z njim.

Sirje vojaki privedó ga pred mizo, katero so postavili iz kuhinje na dvorišče, ter stojé poleg njega na straži. Polkovnik in drugih pet častnikov sedejo nasproti njemu.

Polkovnik prične obravnavo in izpraševanje francoski:

„Gospodar Peter Milon, ves čas, odkar smo tú, moremo vas po vašem pohvaliti. Obnašali ste se proti nam ne samo dostojno, temveč i često celo

nekaj Rakoczyja in Košuta — pa smo skoraj gotovi z madjarsko zgodovino. A to ni nikakor všeč našim bratom onkraj Drave".

Sedanjost imajo. Naredili so si jo na prav prebrisani način, seveda po tujem, nemškem vzoru. Zakaj si ne bi naredili tudi zgodovine? Zakaj bi ne trdili, da so prinesli njih očetje že pred tisoč leti kulturo v Panonijo, kjer so živeli takrat baje sami divji, neomikani narodi? Če to prav glasno razupijo po svetu, se najde morda vendar nekaj plitkih glav, katere bodo tudi to verjeli. — To modrovanje ni bilo povsem slabo in kar so si mislili, to so tudi storili. Zanost je morala stopiti v službo prostega šovinizma in tako so učenjaki dekretirali "istorični fakt", da bode l. 1896. ravno tisoč let, kar so prišli prvi Madjari v svojo današnjo domovino. Izdali so torej nekoliko "zgodovinskih" knjig, naslikali nekoliko "istoričnih" packarij, in 1896. leta bodo praznovali svoj "Millesium". Jedna točka v razporedu te slavnosti bodo tudi deželna razstava.

Kakor je današnja madjarska država neresnica, ker je mej Ogerskim in Madjarskim velikansk razloček, kakor je cela tisočletna zgodovina Madjarov izmišljena, kakor je kultura teh Azijatov abotna, tako bodo tudi pri tej slavnosti, na tej razstavi vse zlagano. Povsem naravno je, da bodo od prve pa do zadnje črke milenija vse madjarsko, ko bi moralo biti po pravici na razstavi vse poliglotno; zakaj dobro je znano, da žive na Ogerskem razven Madjarov še Slovaki, Rusi, Srbi, ogrski Hrvati in Slovenci, Rumuni in Nemci. In teh narodov je tam dvakrat več, nego Madjarov. Kar se pa zgodovinske slavnosti tiče, je pa sploh neumnost, ker všeč vsako dete iz prvega gimnazijalnega razreda, da so prihrumeli v Panonijo Huni in Avari, ne pa Madjari. Pečenegi in Kumani, od katerih so nastali pozneje Madjari, so pa pridivjali šele dve sto let pozneje na Ogersko. Pa naj si bode že kakor hoče; mi ne moremo zapovedati Madjarom, naj ne bodo doma šoviništči in — kar je s šovizmom vedno v zvezi — neumni. Saj se fanatizem in razum mej seboj izključuje. A povsem drugača je stvar, kadar se zahteva, naj bi Hrvati pri tej slavnosti sodelovali. Saj vendar niso prišli skupaj in ob jednem v Evropo, pa saj imajo Hrvati svojo domovino, katera gotovo ni madjarska. Ogerska vlada pa, ki bi rada raztegnila madjarsko državo čez Karpatce na jedni, du Jadranškega morja pa na drugi strani, za to kar nič ne mara, temveč je povabilo hrvatsko vlado na sodelovanje pri — ogerski deželnici razstavi. In banu "hrvatskemu" je to všeč; kaj je njemu mar, da je on šef "avtonomne Hrvatske"? On je že zdavnej pozabil, da so bili hrvatski bani nekdaj jednak ogerskim palatinom. On je pohleven služabnik ogerske vlade; kar si v Pešti mislijo, to on stori še prej ko se zahteva. Povsem umevno je torej, da je saboru v izrednem proračunu predlagal, naj dovoli 100.000 gld. za sodelovanje pri mileniju.

O tej točki unela se je torej kako živabna razprava in govorniki opozicije so povedali, zakaj ne morejo votirati tega zneska.

Prvi je pojasnil stališče opozicije dr. Ružič,

ljubeznivo. Toda danes ste toženi; treba je, da se opravičite, je li ta tožba tudi umestna. Kako in kje so vam bile prizadete te rane v obličju?"

Kmet ne odgovori.

Polkovnik ga zopet vpraša:

"Molčanje vaše svedoči zoper vas, gospodar. Zahievam, da mi odgovorite, razumete? Veste li, kdo je umoril ona dva konjenika, katera smo danes v jutru našli pod hribom?"

Starec takoj odgovori razločno: "To sem bil jaz!"

Polkovnik molči nekoliko časa, in srpo zré na ujetnika. Peter Milon se še ne gaue, oči pobesi in stoji tudi, kakor bi govoril s svojim spovednikom. Jedina okolština označevala je njegov notranji nemir, namreč, požiral je v jednomer sline, kakor bi imel stisneno grlo.

Obitelj nesrečnikova, sin namreč, sinaha in dva unuka, stali so za njim kacih deset korakov, vsi prestrašeni in prepadeni.

Polkovnik nadaljuje, rekoč:

"Veste li pa tudi, kdo je umoril vohune armade naše, katere smo našli za selom vsako jutro minolega meseca?"

Starec odgovori kakor prvi:

"To sem bil jaz!"

"Ste je umorili vi vse?"

"Da, vse!"

kateri je na podlagi zgodovine in hrvatske pragmatične sankcije dokazal, da so Hrvati povsem samostalen narod in da je tudi kraljevina Hrvatska poseben teritorij. Hrvati so živeli sicer dokaj dolgo — in žive še danes — v uniji z ogersko kraljevino, a nikdar niso bili del Ogerske, ali pa celo kakove madjarske države. Ako imajo torej Madjari kako narodno slavnost, ne tiče se ta prav nič Hrvatov, gotovo pa ne v tem slučaju, kjer delajo Madjari Hrvatom toliko krivic. Mi nimamo povoda, veseliti se tisočletnice tistega naroda, kateri nas zatira. Poslanec dr. Ružič dvojni celo, da bodo sploh kdaj mogoči prijateljski odnos i izmej Hrvatov in Madjarov.

Zupnik Jagić je bil v proračunskem odboru sam proti votiranju tega zneska. On je namreč ekonom, pa všeč dobro, da imamo mnogo najnajvečjih potreb, kot sodelovanje pri madjarskih razstavah, za katero naj izdamo kar 100 000 goldinarjev. A kot pristen Madjarom moral se je udati in v plenumu je govoril hkrati za vladno predlogo. Kar je govoril, bilo je silno smešno. Na podlagi neke zgodovinske knjige slovaškega pisatelja Sasineka je trdil, da je bil Arpad Slovan in da bi mi zato morali sodelovati pri razstavi kakor tudi pri historični slavnosti. Ko ga je zbornica slišala govoriti, imela se je saj čemu smejeti.

Dr. Frank je dokazoval, da nas bojejo Madjari izrabiti ko piedestal za svojo slavo ter je citiral najbolj kričete krivice, katere so Madjari Hrvatom povzročili.

Dr. Banjavčić je že zato protiven sodelovanju, ker ni povabil madjarski narod hrvatskega naroda in bi se moglo zgoditi, kakor pravi hrvatska poslovica: "Nepozvanu gostu mjesto za vratima". Zato bi hrvatski sabor o tej stavki niti ne smel razpravljati. A če je stvar že prišla na dnevni red, hoče tudi on pojasniti svoje stališče. Narodi na Ogerskem, — pravi govornik — posebno pa slovenski narodi, gotovo nimajo povoda, slaviti prihod Madjarov v te kraje. Madjarsko pleme se je postavilo kakor klin mej južne in severne Slovance ter je v preteklosti zapretilo, da bi se Slovani zjednili v jedno celoto; še danes preči madjarski narod, da se ne morejo Slovani konsolidirati, da celo mej Hrvate zanaja prepriči. Govornik strogo kritikuje znano Munkacsyjevo sliko "Pribor Madjarov", katera je namenjena za novo ogersko zbornico in pravi, da ne morejo Hrvati nikdar sodelovati pri kakovi slavi naroda, kateri Slovane tako nesramno ponizuje. — Ko smo dobili v najnovejši dobi za našo cerkev nadpastirja iz našega naroda, začeli so Madjari od jeze upiti kakor divjaki, ter so celo na bazu hrvatske kraljevine napadali, češ, on je kriv, da je prišel na nadškofovski prestol v Zagrebu "panslavist". Tudi če bi znali Madjari nasproti nam, svojim zaveznikom, drugače postopati, ne bi se moglo pričakovati, da budem mi kakor veja slovanskega naroda z veseljem in odkrito srčno

sodelovali pri madjarski slavnosti; Madjari to menda razumijo... Tako pa naj Madjari ne mislijo, da ne vidi hrvatski narod, kako se proti njemu postopa in zato ne more govornik votirati tega ogromnega izneska, katerega bi nam bilo doma zelo potreba.

Dr. Nikola pl. Tomašić, ta drugi Cernkovich našega sabora, je seveda zahteval, naj bi se dalo še več kot 100 000 gld. Tomašić je namreč več kot Madjaron. Tu ima sicer hrvatsko ime, porjen je na Hrvatskem, govoriti tudi hrvatski, a v svoji duši je pristen Madjar. Zato se pa ni čuditi, da je ta mož imenoval našo opozicijo velenz dajniško in nepatriotično. Dr. Amruš ga je takoj zavrnil, rekoč, da nima opozicija pričakovati nikakoršnih sinekur; za beneficije se borijo le vladini mameluki, opozicija pa nima za svoje delovanje nič družega, kakor — ječo pa ljubezen naroda. Zato ga ne morejo žaliti Tomašićeve besede, katere se odbijejo od svitlega ščita opozicije in padajo nazaj na tistega, ki jih je izgovoril. — Tomašić ni vedel odgovoriti niti z jedno besedo; pa kaj bi tudi? Saj ve celi svet, zakaj delujejo naši Madjaroni in ve se tudi, da ni na celem svetu druge stranke, katera bi prišla v zbornico na tak način, in katera bi tam tako postopala, kakor hrvatska vladina stranka. Umevno je pa tudi, da je ta stranka zahtevali 100 000 gold. pohlevno votirala in ako bodo grof Hedervary v ta namen še več zahteval, kar je že obljudil, bodo pa tudi še več dovolila.

Politični razgled.

Nepravne dežele.

V Ljubljani, 4. avgusta.

"Deutsches Volksblatt" in "Tagespost".

Sedaj se je oglasil tudi organ nemško-nacionalnih protisemitov zoper slovenske narodne tiratve. S tisto unemo, s katero propoveduje, da je vse žide pokončati, se zaganja tudi v nas in pravi, da so vsi Nemci jedini in složni v obrambi nemške posesti. Le v tem se razlikuje od židovskih liberalcev, da Kranjske več ne reklamuje za nemško posest, češ, da je bojni klic "Nemštv do Adrike" utopija, ker se ne da uresničiti. Pravi, da je naloga Nemčev, ohraniti to kar imajo, Štajersko in Koroško, ter reaguje na naš sobotni članek o razmerah pri dež. sodišču v Celovcu in pri višjem dež. sodišču v Gradcu. Naša tirjatev, da bodo podpredsednik tega višjega sodišča zmožen slovenskega jezika, zmatra za opravičeno in pravi, da jo je le prepričiti, če se Kranjska izloči iz Graškega višjesodnega okrožja. Glede naših šolskih tirjatev pravi, da se morajo nemški poslanci iz alpskih dežel postaviti na zgoraj provincijalno stališče in vladu pri prvem poskusu, ugoditi slovenskim zahtevam, napovedati vojno. — Priznanje, da je naša zahteva, naj bo podpredsednik Graškega višjega sodišča zmožen slovenskega jezika, "deloma" opravičena, je silno razgotovila prismukneno Graško "Tagespost". Očita Dunajskemu listu, da se poganja za Slovence in boječ se, da bi mi to priznanje izkorisčali, povdarja, da je naša tirjatev povsem neopravičena!!

Starodehi se organizujejo.

Naraščanje omladinskega gibanja dela vsem češkim strankam mnogo skrbij in to je menda tudi

Dalje v prilogi.

luže, ondi ga boste našli v premogovi vreči, na nogah ima prvezano kamenje. Tu mi je šinilo nekaj pametnega v glavo; vzel sem vso njegovo obleko, čepico in škornje ter sem je skril v opekarji mej seno."

Starec umolkne. Častniki se srpo pogledujejo. Ko ga dalje izprašujejo, zvedeli so še čudne reči.

Jedva je mož izvršil prvi umor, navdajala ga je jedina misel: "Pobijati Prusake!" Sovražil je vse s tajnim sovraštvom, toda besno, kakor more sovražiti le neolikani mož, ki je zajedno lakomec in rodoljub. Pečal se je s čudnim naklepom, kakor je sam pripovedoval. Čakal je samo še nekoliko dni, da se mu vse posreči. Imel je polno svobodo, da je mogel prihajati in odhajati, kakor mu je bilo ljubo, kajti obnašal se je zmagovalcem nasproti povsem uljudno, postrežljivo in poslušno. Ko je videl vsak večer odhajati straže, ostavi torej neko noč svoj dom in se plazi za konjištvo. Da bi mogel načrt svoj bolje izvršiti, učil se je prej v občevanji z vojaki nemški, v kolikor je tega trebal. Prej je pa še bitel v opekarno skrivaj in tu v najgodnejem kotu obleče obleko ubitega Prusaka. Na to je šel na polje in se je plazil poleg ceste mej grmovjem, da se skrije ljudem, lik divjih lovc.

Videč, da je prišel ugodni trenutek, splazi se do ceste in skrije mej grmičevje. Dolgo ni prežal. Protipolnoči čuje klopot konjiskih kopit po trdi

"Vi sam?"

"Sam."

"Povejte mi, kako ste to učinili?"

Zli se, da je starec ginjen, vendar neče obširno pripovedovati. Na to děl:

"To vem sam za-se; učinil sem to, kakor se mi je naključilo."

Polkovnik ga vpraša iz nova:

"Pozivjem vas, da mi poveste vse. Najbolje storite, ako mi naravnost vse priznate, in to takoj. Kaj ste storili najprej?"

Obtoženec se nemirno obrne proti svoji obitelji, ki je za njim pazljivo poslušala. Malo se obotavlja in premislja; na to se pa brzo odloči in jame pripovedovati.

"Drugi dan po vašem prihodu vračam se s potovanja domov; ura je bila že deseta zvečer. Vi in nekoliko vaših vojakov vzeli ste mi več, nego za 50 tolarjev piče, jedno kravo in dva koštruna. Dejal sem sam pri sebi: kolikrat mi vzemó ti lopovi česa za 20 tolarjev, tolikrat jih bom to lepo poplačal. Vrh tega sem pa imel še druge reči na srcu, in tudi to vam povem. Kmalu ugledam necega vaših vojakov, ki je pušil iz pipe za kozolcem.

Ne obotavlja se, potegnem kosó s klina in se tibó priplazim do njega, da me še slišal ni. Z jedoim mahljejam odsekam mu glavo kakor klas, še zadrhal ni. Hočete li, izkopljite ga, leži na dnu

povod, da se je v staročeških krogih sprožila misel, naj bi se stranka zopet oživila in aktivno posegla v javno delovanje. Nekateri listi javljajo, da se v kratkem sudejo staročeški voditelji v Mladi Bole-slavi, kako stališče nač zavzame stranka glede sklepov mladočeških državnih in deželnih poslanec. V staročeški stranki je mnogo elementov, ki sodijo, da bi na podlagi teh sklepov bilo mogoče neko približanje Staročehov k Mladočehom.

Vnanje države.

Položaj v Bolgarski.

Dopisnik ruskega lista „Novoe Vremja“ je obiskal zaprtega Karavelova in že njim govoril o političnih namerah njegove stranke. Karavelov je rekel, da je njegov ideal združenje Makedonske, Dobrudže in Pirotškega okraja z Bolgarsko. Priznal je, da je prijatelj Rusije, neče pa, da bi postala Bolgarska ruska gubernija. Rusija zahteva, naj bi se bolgarska vojska v slučaju vojne borila z rusko vojsko, branila prehode čez Balkan in preprečila koncentracijo turške vojske v Mali Aziji. To more Bolgarska lahko koncentrirati, če jej Rusija da zato Dobrudžo in Pirot. Tudi Carigrad bi se lahko razdelil med Rusijo in Bolgarsko. Rusija neče Bolgarske anektirati, vsaj verjetno to ni, Avstrija pa si hoče zagotoviti pot na Balkan s pridobitvijo Soluna in proti temu se hoče Karavelov z vso silo boriti. Agitacija za sporazumljenje z Rusijo in za pomilovanje bolgarskih emigrantov rase vedno bolj, dasivlada ni že njo zadovoljna, še manj pa Kobiljan. „N. Fr. Pr.“ se v tem oziru javlja, da so konservativci, na čelu jih Stojlov, spravili mnogo rusofilskih uradnikov s službe, vsled česar so postali pristaši Tončeve in Radoslavova nezadovoljni. Ti uradniki bodo tudi skrbeli, da dobe pristaši Čankova večino v sobranju, Radoslavov in Tončev pa zahtevata, da je večino mandatov njunim pristašem zagotoviti. Če se to ne zgodi, mislita Tončev in Radoslavov že pred volitvami odstopiti. Če bi imela v sobranju rusofilska stranka večino, bi gotovo sklenila, da je poslati deputacijo v Peterburg, da je pomilostiti emigrante in voliti novič kneza. Kobiljan bi ne imel upanja, da zmaga pri volitvi. — Tako popisuje situacijo rečeni list.

Anarhizem v italijanski vojski.

Nekateri slučaji umorov v italijanski vojski so obudili splošno pozornost. V vasi Garezzio pri Konjiju sta bila pri vojaških vajah neki vojak in neki korporal nevarno ranjena. Dognalo se je, da sta morala dva druga vojaka nanja ustreliti. V Makoni na otoku Sardiniji je bil ustreljen neki konj. V Kremoni nastanjeni polk bersaglierev je bil te duš na vajah pri Kasani. Vrnivši se v mesto, ušel je neki vojak v bližnji gozd in ustrelil poročnika in štiri vojake, potem pa samega sebe. Takih slučajev primerilo se je zadnji čas že več. Vojaška uprava sudi, da so to vse storili anarhisti, ki skušajo z razširjanjem anarhističnih spisov pridobiti vojake za anarhizem, kar se jim je deloma že posrečilo. Vojno ministerstvo je sestavilo posebno komisijo, kateri je preiskati razmere v vojski.

Caserio obsojen.

Po dvadnevni obravnnavi je Lyonsko sodišče obudio morilca predsednika Carnota, Caseria Santa, na smrt. Časopisi so priobčevali dolga poročila o tej obravnnavi. Iz njih je spoznati, da se Caserio ni kar nič kesal, da je ponosen na svoj čin in da je fana-tičen anarhist, ki ima samo jedno željo, uničiti vse kar živi in obstoji. Njegov zagovornik, odvetnik Aubreuil je dokazoval, da je Caserio hereditarno

paralitičen. Po končani obravnnavi se je še Caserio sam zagovarjal in razvil svoj anarhistični program. Kaj je povedal, se še ne ve.

Dopisi.

Iz Logaškega okraja, 2. avgusta. [Izv. dop.] (Okrajna učiteljska konferenca v Idriji in glavno zborovanje društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega v Žireh.) Dan 30. julija se je vršila v Idriji okrajna učiteljska konferenca po že naznajenem programu. Učitelji Logaškega okraja so se zbrali že v predvečer v Idriji, kjer so jim narodni Idrijčani napravili na čast tamburaški koncert s petjem na vrtu g. župana Didiča. Da ni manjkalo navdušenih napitnic, to se samo ob sebi umeje. Drugi dan ob 9. uri se je v Idrijskem šolskem poslopju začela konferenca. Ker spada razprava o tej v pedagoščini list, ne popisujem je, nego omenim le, da sta bila voljena kot zastopnika v okrajni šolski svet gg. Vojteh Ribnikar, nadučitelj v Dolnjem Logatcu in Peter Repič, nadučitelj na Uncu. — Proti koncu seje nas je počastil s svojo navzočnostjo tudi c. kr. okrajski glavar. — Po seji se je vršil skupni banket pri „črnem orlu“. Tu je svirala rudniška godba, ubrano petje se je vrstilo za navdušenimi napitnicami. Ob tej priliki se je poslavljaj od nas gosp. nadzornik prof. Zupančič. Škoda, da mu nova uravnava šolskega nadzorništva na Kranjskem ne dopušča, da bi nam še nadalje bil nadzornik. Toda hvalažen in trajen spomin mu je zagotovljen mej nami! Po banketu se je učiteljstvo napotilo v jamo; a žal, da tu ni imelo sreče, zakaj stroj je zajel gosp. Matajca, učitelja v Gornjem Logatcu ter ga hudo poškodoval na glavi. Zdravnik dr. Netošil pritekel mu je takoj na pomoč ter je po dovršenem delu dal odnesti ranjence v rudniško bolnico. V jednem tednu — tako nas je zagotavljal gosp. zdravnik — zapustil bode ranjene lahko bolnico, če se le ne pridruži kakšna druga bolezen. Drugi dan na vse zgodaj smo se večinoma napotili iz Idrije peš v Žire. A prej smo obiskali še svojega ranjenega kolega v bolnici ter se od njega poslovili. Težavna in vroča je bila ta boja do „vrha“, kjer smo se ustavili in se malce pokrepčali v gostilnici in kjer nas je čakal voz, da nas popelje v Žire. V Žirah smo se udeležili sv. maše, a po sv. maši je bilo razkritje nagrobnega spomenika umrlega tovariša Fr. Schmidta. Po slavnosti se je vršilo zborovanje društva učiteljev in šolskih prijateljev Logaškega okraja. Po izvrstnem in cenenem obedu pri g. Sedelu napotili smo se peš v Rovte, kjer so nas čakale lojtrenice, ki so nas zvečer pripeljale v Logatec. Lepe urice smo preživeli v prijetni družbi. Ozka bratska vez, ki spaja učiteljstvo Logaškega okraja, mora imponirati vsakemu in veseliti slednjega mladinejuba. Da bi le bilo tudi v prihodnje tako! Vsem oim pa, ki so na ta ali drugi način pripomogli, da smo se ob omenjenih dneh imeli dobro, budi i skrena hvala!

pa zopet šel na prežo in je ubil jednakim načinom dva vojaka. In od te dñe je vedno postopal jednak. Vsako noč se je potikal po poljih, plazil po tajnih krajinah in skrivaj ubijal Prusake. Vselej je natihoma šel v opekarne nazaj in skril prusko uniformo.

Konči pové še, da je sinoči napadel dva vojaka, toda staknil jo je, — vsekakga je jeden po obrazu s sabljo. Vendar je oba ubil! Vrne se zopet v opekarne, sleče uniformo Prusakovo in se preobleče v vseenobleko; toda na povratku domov loti se ga slabost in z velikim trudom prikrevsa do hleva, kjer je ostal do jutra.

Oadi so ga našli v krvu na slami.

Završivši svoje pripovedovanje, dvigne glavo in ponosno zre na pruske častnike.

Polkovnik prifruje si brke in ga vpraša:

„Hočete še kaj povedati?“

„Ne, saj sem vam povedal vse nadrobno: ubil sem jih osemnajst, ni jednega nisem prezrl.“

„Veste li, da boste usmrteni?“

„Saj vas nisem prosil milosti!“

„Ste li bili vojak?“

„Da. Bojeval sem se že davno. Poleg tega ste ubili mojega očeta, ki je bil tudi vojak že za Napoleonove dñe. Nečem vam predbacivati, da ste ubili mlajšega mojega sina minuli mesec v Evreuxu. Za oba sem vam bil dolžan, a poplačal sem vam dolg. Zdaj smo poravnani.“

Častniki zró molče drug na druga.

Domače stvari.

— Volilni shod v Črnomlju. Poslanec prof. Šuklje je včeraj obiskoval svoje Črnomaljske volilce. Pozdravili so ga prijazno, kakor je navada pri takih prilikah, a tiste navdušenosti, o kateri se vedno brzjavljajo, kadar stopi Šuklje pred svoje volilce, ni bilo kar nič zapaziti. Tudi Šukljevo poročilo ni napravilo posebnega utisa; gospodarski del so volilci pazno poslušali, politični pa jim ni ugajal in zato tudi ni obligatni zaupnici nič preveč važnosti pripisovati.

— (Bog me ubrani prijateljev) utegna vzlikniti poslanec dolenskih mest prof. Šuklje, ko bode čital sinočno „Neue Freie Presse“, ki pravi z zadovoljstvom, da Šuklje v Metliki ni zahteval slovenske nižje gimnazije v Celji, nego je zadovoljen, da se ustanovi kjerkoli drugod. Če gospod Šuklje tega ni rekel, kar trdi dobra njegova prijateljica „N. Fr. Pr.“, je bo gotovo on sam to stvar pojasnil, če pa je resnično tako, kakor poroča Dunajska židinja, če je g. Šuklje res tudi v tem oziru zapustil svoje tovariše, potem bo pa treba že njim resno obračunati.

— (Postojinska slavnost) Kakor smo že poročali, se bode jutrišnja slavnost v Postojini vršila pri vsakem vremenu. Skupni odhod v jamo bode takoj po dohodu Tržaškega brzovlaka okoli 1/211. ure zjutraj. Ob 2. uri je banket v vrtnem salonu g. Vičiča, potem je odhod k ljudeki veselici in zvečer sestanek na kolodvorski restavraciji. Ako bi pa vreme bilo neugodno, bode banket ob poludne, ogled Postojinskih jam pa bode ob 3. uri popoludne. V tem slučaju se ljudska veselica vrši z vsemi točkami (telovadbo sokolskih društev, prosta zabava itd.) na prostarem plesišči Postojinske jame. Srbljeno je torej za vse slučaje, da se bode slavnost izvršila sijajno.

— (Na čast deputaciji čeških Sokolov,) ki je na potu k Postojinski narodni slavnosti dospela danes popoludne v Ljubljano, priredi „Sokol“ v salonu g. Ferlinca „Pri Zvezdi“ danes zvečer ob 8. uri zabaven večer, pri katerem iz prisnosti sodeluje pevsko društvo „Ljubljana“.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) je včeraj zvečer sklenilo, da se sicer ne more udeležiti izleta v Postojino, da pa sodeluje pri zabavnem večeru na čast češkim gostom, (če le mogoče tudi z mešanim zborom) V to svrbo vabi vsečlane pevce, da se snidejo danes zvečer točno ob 8. uri v društveni sobi.

— (Na čast udeležnikom velike skupščine Ciril-Metodove družbe) napravi prva Ljubljanska podružnica v ponedeljek dné 6. t. m. na vrtu gostilne gosp. Ferlinca v Žirovici koncert. Začetek ob 8. uri. Vstopina 20 kr. za osebo.

— (Škofjeloška slavnost.) Večina Ljubljancanov pojde jutri k sokolski slavnosti v Postojno. Tiste, ki se te slavnosti ne misljijo udeležiti, opo-

cesti. Vleže se na tla, pritisne uho na zemljo in posluša, je-li jeden konjik ali pa več. Na to se pripravi k činu.

Jabač jaše v divjem diru z vojnimi depešami. Ko je bil od konjika le še kacihi deset korakov dalje, spravi se na cesto in opotekajoč vzdih: „Hilfe! Hilfe!“ „Pomoč, pomagajte!“ Konjik se ustavi, spoznava razoroženega Nemca, in misleč, da je v istini ranjen, stopi raz konja, približa se, in ne sluteč kaj zlega, pripogne se k neznanemu, a takoj je imel meč v prsh. Prekopine se, še jedenkrat vzdihne in bilo je po njem.

Starec v divji radosti poskoči, odseka pokojnemu glavo in ga pabne v jarek.

Vojakov konj tiko čaka svojega gospodarja. Milon ga zajaše in ga spodbode preko polja.

Za uro na to zopet opazi dva konjika, vračajoča se iz vasi. Naravnost proti njima beži, kličoč: „Hilfe! Hilfe!“ Prusaka, poznavša nemško uniformo, sta ga pustila blizu priti, ker sta mu zaupala. Starec pa bliskovito plane meč nju, jednega poseka s sabljo, druzega pa ustrelji z revolverjem. Toda še konjemani prizanesel, ubil je oba, ker sta bila nemška. Na to se tiko vrne zopet v opekarne ter sleče prusko uniformo. Ko se pa zopet obleče v svojo raztrganou obleko, vleže se v postelj in spi do belega dne.

Po teh dogodkih ni šel od doma štiri dni, čakajo, da bo konec javni preiskavi. Peto noč je

Starec je govoril še dalje, kakor sam záse.

„Devet za mojega očeta, devet za mojega sina; poravnani smo. Nisem pošiljal po vas, da bi se z vami mazal, saj vas še poznam ne! Tudi vem ne od kod ste prišli. Prišli ste k meni, in se obnašate, kakor bi bili doma. „Maščeval sem se nad drugimi za svojce, in ni mi žal“. Na to umolknje in sklene roki navskriž, kakor bi se izročal na milost in nemilost.

Prusaki so še dolgo potem šepetaje govorili mej seboj. Nek stotnik, ki je minoli mesec izgubil svojega sina v bitvi, zagovarjal je tega velikodusnegaubožca.

Hkrati ustane polkovnik, pristopi k gospodarju ter dé:

„Čujte, še morete biti rešeni, ako...“

Toda starec jih več ne posluša, oči svoje upre v častnikovo obliče, ki je spadal mej zmagonosne sovražnike, in ko mu vihrajo lasje nad glavo, zgubanči svoje čelo in obraz, na kojem je imel globoko brazgo, napne prsi ter pljune Prusaku v obliče.

Polkovnik razburjen dvigne roko, in obsojenec mu pljune v drugič v obraz.

Vsi častniki skočijo raz svoje sedeže in počno godrnjati. Hkrati prusomorce postavijo k zidu in ga ustreljajo; še pred smrtjo se je usmeval na svojega starejšega sina Ivana, na svojo sinah in dva malavnuke, ki so stali blizu in strme zrli vánj. *

zarjamo na slavnostno otvoritev električne razsvetljave v Škofji Loki. Tu sicer ne bo tako šumno kakor v Postojni, prijetno in zabavno pa bo gotovo. Kdor torej ne misli iti v Postojno, pojdi v priazno Škočijo Loko.

— (Gorenjsko okrožje slov. fer. dr. „Sava“) napravi jutri v nedeljo 5. avgusta v Škofji Loki v prostorih narodne čitalnice svoje tretje redno zborovanje, z naslednjim vzporedom: a) Poročilo upravnika; b) določitev okrožnine; c) predlogi; d) slučajnosti.

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani je poslal uredništvu našega lista: G. Josip Šter v Tržiču 5 kron kot dar nekaterih Tržiških rodomljevov. Živeli vrli darovalci in njih nasledniki!

— (Pri občnem zboru Št. Jakobsko-Trnovske podružnice) sv. Cirila in Metoda dne 30. julija je bil zopet izvoljen prejšnji odbor, namreč: g. dr Fran Papež, odvetnik, dež. poslanec, pravomestnik; g. Andrej Žumer, šolski vodja, namestnik; g. Ivan Vrhovnik, mestni župnik, blagajnik; g. Josip Pichler, umir. c. kr. tajnik, zapisnikar; gg. Mavrilij Šarabon, mestni katehet in Karol Lahajner, mestni kontrolor in hišni posestnik, namestnika; gg. Lavoslav Belar, umir. šolski vodja in Dragotin Žagar, deželnji blagajnik in posestnik, pregledovalca računov.

— (Vandalizem.) Nekateri Nemci v Ljubljani ne zamude nobene prilike, da pokažejo svojo nemško omiko. V sredo zvečer so v Tivolskem parku sekali cvetico in precej dragi aloë popolnoma pokončali. Ponosni na ta svoj čin šli so potem v drevored in tam naskočili — tablo, na kateri je zapisano „Pot k Švicariji“. Z velikim trudom so izruvali dotični kol in ga pustili ležati sredi drevoreda. Hrup in vršč pa je bil tak, da je vsakdo lahko razločil prijazne glasove — gornještajerskega dijalekta.

— (Slovenskega zdravnika želim o.) Piše se nam iz Vevč: Vsled smrti dra. Preinitzcha je izpazljeno mesto hišnega zdravnika v deželnem blazinci na Studencu. Pokojni zdravnik je bil vsega spoštovanja vreden mož, ali slovenščino je le za silo lomil in to je prebivalstvo cele okolice zelo čutilo. Za vsako stvar smo morali klicati zdravnika iz Ljubljane. Prosimo torej slavni odbor, naj pazi na to, da dobi to mesto mož, ki bo res zmožen slovenskega jezika (kar je v eminentnem interesu zavoda samega) in ki bo prijazen narodnim našim zahtevam.

— (Občinske volitve v Tržiču) Deželna vlada je ugodila pritožbi, pri zadnjih občinskih volitvah propadle kluge Tržiških mogotcev, in je volitve razveljavila.

— (Domač umetnik.) V prodajalnici g. Giontinija je razstavljena velika s črno kredo izvedena slika pokojne gospe Murnikove v narodni noši. Podoba je prav dobro narejena po fotografiji in kaže lepo nadarjenost nje izvršitelja gosp Ottona Rudolfa iz Kamnika, ki zdaj študira na akademiji v Gradcu.

— (Cikorija — a gitacijsko sredstvo.) Neki Mariborski izdelovatelj cikorije, ki je svoje slovensko ime popačil v nemško spako „Gerdes“, razpošilja svoj izdelek, o česar vrednosti bi se lahko reklo to ali ono, po slovenskem Štajerju in sicer v zavojih, na katerih so prilepljene podobice ravnega in sedanjega nemškega cesarja, nemškega prestolonaslednika, Bismarcka, Moltkeja itd. Mož najbrž misli, da se bodo štajerski Slovenci, uživajo ta surogat, nasrkalci zajedno pruskega duha. Tega se sicer ni batiti, ker je cikorija preslab, a da spozna mož svojo zmoto, naj slovenski trgovci raje kje drugud kupujejo cikorijo.

— (Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 22. do 28. julija. Novorojencev je bilo 20 (= 27.56%), umrlih 13 (= 19.76%), mej njimi so umrli za jetiko 3, za vnetjem soplilnih organov 2, za želodčnim katarom 4, za različnimi boleznimi 4. Mej umrlih so bili 3 tuje (= 23%), iz zavodov 8 (= 61.6%). Za infekcionalnimi boleznimi so oboleli: za otročico 1, za tifuzom 1.

— (Kmetijska podružnica v Novem mestu) ima v ponedeljek dne 6. t. m. odborovo sejo. Mej drugimi stvarmi se bode razgovarjalo tudi o razstavi prasev, ki jo priredi letošnjo jesen v Novem mestu kmetijska družba kranjska.

— (Vodovod v Knežaku) so začeli graditi zadnje dni minulega meseca. Dela vodi deželnji inženier g. Fr. Vič. Za napravo vodovoda so se do-

volile izdatne državne in deželne podpore, občina pa prispeva z doneskom 750 gld. Nov vodovod bude v gospodarskem in v zdravstvenem oziru velika dobrota za Knežak.

— (Na Graškem vsečilišči) je bilo v minolem šolskem letu na vseh štirih fakultetah promoviranih za doktorje: 100 pravnikov, 62 medicincev, 5 filozofov, 2 teologa in 1 farmacevt.

— (Za hmeljarje.) Odbor južno-Štajerskega hmeljarskega društva v Žalcu nam piše dne 30. julija: Povodom bližajoče se hmeljske trgovine si dovoljuje društveni odbor, vsled sklepa z dne 14. julija t. l., vse p. n. hmeljarje opozoriti na sledče in prositi, naj bi nasvetovano točno izvršili: Naš hmelj je bil pred leti na dobrem glasu in se je dobro plačal, ker so ga ljudje skrbno obirali. Hmeljski kupčevalci so ga v tem oziru drugim hmeljarjem v vzgled postavljal. V novejšem času pa se je pri trgovini ali obiranju hmelja ugnezdiла neodpustljiva malomarnost, vsled katere je naš hmelj izgubil dobro glas in je cena njegova padala od leta do leta. Če se v poštev jemlje, da je cena skrbno matrganega hmelja vedno 15 do 20 gld višja od malomarno nabranega, tako bode gotovo vsem hmeljarjem v korist, ako bodo za to skrbeli, da se bode letošnje nabiranje hmelja izvršilo skrbno in kolikor mogoče snažno. Ako bi se vsi p. n. hmeljarji držali tega dobrega sveta, gotovo bi naš hmelj v kratkem zadobil zopet tisto veljavo, katero je pred leti imel in tudi cena bi mu zdatno poskočila.

— (Stari in novi novci.) Te dni se je odpisalo z Dunaja večje muožne starih srebrnjakov v tovarno v Berndorfu, kjer jih bodo pretopili in naredili plošče za kovanje novih srebrnih novcev. S tem se je nekoliko pripravljalnega dela odvzelo Dunajski penezuici, da bode tem hitreje napredovalo kovanje potrebnih novcev.

— (Naše vojno brodovje v Reki.) V torek zvečer je priplulo avstrijsko vojno brodovje v Reko in se usidralo v tamošnjem pristanišči. Oklopnič je 6 in 2 križarki.

— (Vodovod na Reki.) Tudi na Reki se bode napravil vodovod in se delajo že potrebne priprave ter je mesto dobilo vodopravno koncesijo.

— (Hrvatski koncert v Sarajevu.) Nedavno je priredilo hrvatsko pevsko društvo „Trebević“ v Sarajevu svoj prvi koncert na ljudskem vrtu. Navzočih je bilo tudi več Slovencev in Čehov in nekajko odličnih mohamedancev. Koncert se je izvršil na splošno zadovoljnost.

— (Zalovce.) Gospode lovce opozarjam na današnji in serat puškarja Fr. Novaka (p. d. Mihaela) v Borovljah, ki se nam priporoča kot izborn delavec v svoji stroki, ob jednem pa tudi kot zaveden Slovenec. Naj bi ga torej slovenski lovci podpirali z naročili.

— (Razpisane službe.) Na jednorazrednici v Planini pri Vipavi mesto učitelja in voditelja z dohodki IV. plač. rezreda in prostim stanovanjem. — Pri vodstvu c. kr. moške kaznilnice v Ljubljani z dnem 1. septembrom mesto računskega diurnista z dnevno plačo 1 gld. 50 novč. Prošnje na višje državno pravništvo v Gradcu je oddati do dne 14. t. m. pri vodstvu kaznilnice v Ljubljani.

— Pri okr. sodišči v Mariboru mesto pisarja z mesečno plačo 30 gld. Zahteva se znanje nemščine in slovenščine. Prošnje istotam.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Katoliški shod v Brnu in slovenska liturgija.) V konečni seji katoliškega shoda v Brnu je izrekel grof Chotek željo, da bi papež dovolil tudi severnim Slovanom liturgijo v slovenskem jeziku.

* (Kolera v Galiciji.) Zadnje dni minulega meseca je bila kolera izredno huda v Zalesčkiju, kjer je prav središče epidemije. Prijetilo sa je več fulminantnih slučajev. Mesto je že več tednov cernirano in so skoro vse prodajalnice zaprte. Imovitejši prebivalci so že davno pobegnili, mej ostalimi pa voda velika beda.

* (Madjarske državne jetnišnice) v Szegedinu in v Vacu so tako prenapolnjene, da so se morali obsojeni rumunski „agitatorji“ in „puntarji“ utakniti v navadne jetniške celice. Nekoliko obsojenih Rumuncov se bode prevedlo v Arad.

* (Zgorelo mesto.) V guberniji Plok na ruskem Poljskem je zgorelo skoro popolnoma mesto

Zakrocyna. Nad 500 rodbin je brez strehe. Zgorelo je tudi pet ljudi.

* (Čudna oporoka.) V Glasgovu na Angleškem je umrl neki zdravnik, zapustivši čudno oporoko. Vse imetje je ostavil svoji ženi, hvaležen jezuitu, da mu je ušla že v tretjem mesecu zakona in da ga je od takrat pustila vedno v miru.

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“ prinaša v številki za mesec avgust poleg sedmih pesmi, izmed katerih zlasti imenujemo „Pesem starega pevca“ in „Balado o maku“, to le vsebino: „V Zali“ (spisal dr. Ivan Tavčar) se završuje druga povest, zajeta iz kmetijskega življenja, kakor jo pripoveduje v dovitpi obliki Jernač izpod Skale o svoji ponesrečeni ženitvi; potem sklepa prof. R. Perušek svojo znanstveno razpravo o Herondovih mimiambib, za katero mu je izvestno hvaležen vsak prijatelj starogrške književnosti. V psihološko zasnovanem „Rokopisu“ pripoveduje A. Funtek, kako se jedna izmed glavnih oseb njegove povesti, stari urednik Broni zakrivi književne tatvine; potem pa čitamo pričetek potopisa „Od Drave do Dravinje“, katerega je priobčil prof. Cilenšek v onem prijetnem zlogu, ki ne opisuje samš poti, nego je tudi pola zanimljivih znanstvenih reminiscencij. Nadalje priobčuje Pavlina Pajkova dve poglavji svoje prikupljanje „Obljube“, prof. Ivan Vrbovec pa je zopet posegel v našo domačo zgodovino in popularno opisal, kakšo so prišli leta 1809 po Francozih Avstrijanci v Ljubljano. Spis je osnovan iz večine na podatkih, katere je čislani zgodovinar zajel iz mestnega arhiva Ljubljanskega. Dr. Jos Mantuani sklepa potopis „Tri dni ob Sprevi“, ki nam je do dobra in od vseh strani pojasa življenje Lužiških Srbov; prof. dr. S. Šubic opisuje bitvo in izredno važnost novega evropskega mednarodnega časa; prof. S. Rutar, ki je nedavno v „Ljublj. Zvonu“ včrtal Rim, lotil se je sedaj opisovanju Aten, in sicer najprej atenskih zgradeb; Janko Kersnik pa nadaljuje pod naslovom „Očetov greh“ usodno tragedijo, katere razvitek z zanimanjem zasledujejo vsi mnogoštevilni prijatelji tega prijubljenega novelista. Končno še prof. J. Stritar v članku „Nekaj o naši umetnosti“ opozarja slovensko občinstvo in slovenske mecene na kiparja A. Gangla ter poroča o njega najnoviješem delu, ki bode skoro v Ljubljani razstavljeni na ogled. — „Listek“ prinaša raznotera poročila iz peresa prof. M. Cilenška, K. Hoffmeistra, prof. R. Peruška i. dr.

— Hartmannov hravatski konduktér. Izšel je tega konduktéra seštek za mesec avgust. Cena 20 kr.

Brzojavke.

Beljak 4. avgusta. Vsled nekih dogodb v tukajnjem franciškanskem samostanu je občinski svet vzprejel resolucijo, s katero naroča mestni policiji, naj pazi, da noben otrok ne stopi v samostan, zahteva, naj se franciškanom prepové poučevanje veronauka v ljudskih šolah, in izjavlja, da bode z vsemi silami deloval na to, da se franciškani iz Beljaka odpravijo.

Milan 4. avgusta. V Bellinzoni v Švici se je zbral 170 italijanskih anarhistov, da učejo deportaciji. Policija jih skrbno nadzoruje.

Pariz 4. avgusta. Sodišče je obsodilo Kornelija Herza radi prevar na škodo barona Reinacha in panamske družbe na 5 let zapora in 3000 frankov glöbe.

Lyon 4. avgusta. Sodišče je zabranilo, razglasiti Caseriov zagovor. Porotniki so Caseria jednoglasno spoznali krivim. Ko se mu je naznana obsodba na smrt je vzkliknil: „Viva l'anarchia“. Sodišče je določilo, da se ima Caserio na javnem mestu giljotinirati. Zagovornik je oglasil pritožbo ničnosti.

Lyon 4. avgusta. Caserio, pozvan danes, naj podpiše ničnostno pritožbo, je to odločno odklonil in se nikakor ni dal pregovoriti.

London 4. avgusta. Angleška vlada je povabila evropske države na ukupno postopanje v varstvo evropskih interesov v Korejski, ki so vsled vojne mej Kitajsko in Japonsko v nevarnosti. Francija se je že izrekla za ta predlog.

London 4. avgusta. Kitajski cesar je izdal oklic, v katerem ponavlja, da se svojim pravicam do Korejske ni odrekel in neče odreči. Zajedno je ukazal podkralju Lihung-Changu, naj vse japonske ladje ulovi in uniči.

Bratje Sokoli!

V nedeljo dné 5. avgusta t. l. ustanovila se bode nova postojanka slovenskega Sokolska v Postojini. Čast in dolžnost naša vežeta nas, da kumujemo temu najmlajšemu Sokolu, ki se bode dvignil v sredini zavetne Notranjske, da skrbi ne samo za izvežbanje telesnih sil, temveč tudi visoko drži prapor sokolske ideje in čuva interes našega naroda. Udeležite se, bratje, polnoštivlno, da bodočno zastopani pri tej narodni slavnosti, katere se bodo udeležili tudi bratje s severa in juga.

B ser Notranjske, slavnozna Postojinska Jama, blestela boda v polni krasoti, dana je torej ugodna prilika, občudovati njene naravne čudovitosti.

Vozne cene s posebnim C-ljskim vlakom, s katerim se vozi tudi naše društvo, so za člane, kateri se udeležijo v društveni opravi, naslednje:

I. razred 4 gld. 80 kr., II. razred 3 gld. 40 kr., III. razred 2 gld. 40 kr.

Zbiraličče naše je na južnem kolodvoru ob 1/2 7. uru zjutraj. — Odhod vlaka točno ob 7. uri.

V nadji, da bodočno bratje Sokoli uveževali pomen te slavnosti, s katero je spojeno tudi praznovanje 25 letnice Postojinske čitalnice in ker se Vam nudi prilika, občudovati krasote naše Notranjske, vabi vas k najobilnejši udeležbi z bratskim pozdravom — Na zdar!

odbor „Sokola“.

Slovenci!

Vabimo Vas k veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v torek dné 7. avgusta v Novem mestu. Odhod iz Ljubljane ob 6.07 zjutraj. Prihod v Ljubljano ob polunoči.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Franca Kramca posestvo v Smerjah, (v drugič), dne 20. avgusta v Ilirski Bistrici.

Jožef Mlakarja posestvo v Igi vasi, cenjena 9915 gld. 50 kr., (reasumando), dne 22. avgusta in 24. septembra v Ložu.

Martina Kosmača zemljišča v Igi vasi, cenjena 762 gld., dne 22. avgusta in 26. septembra v Ložu.

Martina Gornika posestvo v Gabru, cenjeno 3886 gld., dne 28. avgusta in 22. septembra v Metliku.

Franceta Debelača zemljišče, cenjeno 2738 gld., dne 23. avgusta in 20. septembra v Škofji Loki.

Jožefa Bregarja posestvo v Završah, cenjeno 1720 gld., dne 24. avgusta in 28. septembra v Radečah.

Janeza Čeha zemljišče v Lukovku, cenjeno 650 gld., dne 24. avgusta in 24. septembra v Trebenjem.

Urše Sever (kot oskrbnice mladoletnih pet otrok Severjevih) posestvo v Kozarjah, cenjena 7415 gld. 250, 520, 770, 975, 2000 in 50 gld., dne 25. avgusta in 26. septembra v Ljubljani.

Martina Belciana posestvo v Klopčah, (v drugič) dne 25. avgusta na Brdu.

Janeza Škofa posestvo v Dolenji vasi, cenjeno 2286 gld., dne 27. avgusta in 27. septembra v Cerknici.

Antona Hervatina posestvo v Jablanicah, cenjeno 800 gld., (reasumando), dne 27. avgusta v Ilirski Bistrici.

Ivana Slavca posestvo v Knežaku, cenjeno 1470 gld., (reasumando), dne 27. avgusta v Ilirski Bistrici.

Eračne cestne zgradbe: 1.) Prelazitev Karlovskih državnih cest na progi od Dolenje Težke vode do Zajčjega mej kilom. $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ v Novomeškem okraju (odštevši odkupnino za zemljišče) v skupnem znesku 38.082 gld., od katerih se za l. 1894 izplača delež 9782 gld. 2.) Prelazitev Podkorenenskih državnih cest čez Gobovec mej kilom. $\frac{1}{3} + 22$ do $\frac{1}{4} + 167$ m. v Kranjskem okraju (odštevši odkupnino za zemljišče) v skupnem znesku 39.020 gld., od katerih se za l. 1894 izplača delež 15.880 gld. Ofertna obravnava je dne 25. avgusta ob 10. uri zjutraj, do katerega dne je poslati ponudbe deželni vlad v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

2. avgusta: Franc Morella, ključavnica, 30 let, Postojanski nasip št. 50.

3. avgusta: Antonija Vindišar, davkarjeva hči, 6 let, Kravja dolina št. 2. — Jožef Mizelli, pivovar, 62 let, Rožne ulice št. 5.

Meteorologično poročilo.

Dn	Čas opa- sovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
1. avg	7. zjutraj	733.9 mm.	16.0°C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
2. avg	2. popol.	732.4 mm.	29.4°C	sl. zah.	jasno	0.00 mm.
3. avg	9. zvečer	732.8 mm.	21.4°C	sl. zah.	d. jas.	0.00 mm.

Srednja temperatura 22.3°, za 2.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 4. avgusta t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98		45	
Avtrijska zlata renta	122		45	"
Avtrijska kronska renta 4%	97		70	"
Ogerska zlata renta 4%	121		50	"
Ogerska kronska renta 4%	96		—	"
Avstro-egerske bančne delnice	1018		—	"
Kreditne delnice	363		75	"
London vista	124		55	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61		02½	"
20 mark	12		20	"
20 frankov	9		90	"
Italijanski bankovci	44		55	"
C. kr. cekini	5		89	"

VABILO

k
SLAVNOSTI

katera se vrši o prilikah
otvorjenja električne razsvetljave
v Škofji Loki
v nedeljo dné 5. avgusta t. l.

Vzpored:

- Ob 3. uri popoludne **koncert** vojaške godbe slavnega pešpolka kralj Belgijev Št. 27 na vrtu g. V. Sušnika na Štemarjih.
- Ob polu 6. uri popoludne **javná tombola** v korist Škofjeloške prostovoljne požarne brambe na glavnem trgu, pri kateri svira tudi vojaška godba.

Dobitki:

- 2 terne po 10 frankov v zlatu,
1 kvartin 20 " " "
1 činkvin 30 " " "

Prva tombola 100 frankov v zlatu,

Druga " 50 " " "

- Tablice se dobivajo po 15 kr. do 5. avgusta opoldne pri gg: J. N. Koceli, Fran Dolenc, C. Pecher, Fran Sušnik, v veliki trafiki in na dan tombole tudi pri odboru. 3. Slovesno blagoslovjanje električne naprave po preč. gosp. mestnemu župniku Ivanu Tomažiču ob 8. uri zvečer na glavnem trgu in otvorjenje električne razsvetljave. 4. Ob polu 9. uri zvečer „Mirozov z bakljado in ognjemet“. 5. Po mirozovu godbu in ples na Štemarjih.

Vstopnina h koncertu popoludne je 20 kr. za osebo, isto tako zvečer k godbi in plesu.

Odbor preskrbel je **posebni vlak**, ki odhaja ob 12. uri 45 minut iz Škofjeloške postaje v Ljubljano.

K mnogobrojni udeležbi vabi najujudnejše slavnostni odbor.

Iščejo se nujno:

kuharica za restavracijo, lahko samostalno mesto; več deklet za vsako delo, tudi začetnice: mezdni slniga; učenec in hišni hlapec. — Priporoča se nekoliko snažnih, večjih, mlajših in starejših, priprostih in boljših kuharic. — Išče se tudi malo stanovanje v pritičji ali pa v I. nadstropji v središču mesta za jako mirno stranko. (841)

Posredovalnica **G. FLUX**, na Bregu št. 6.

Ženitna ponudba.

24 let star, samski gostilničar in trgovec v najlepšem kraju Kranjske, išče v namen poročitve znanja z gospodinčno ali vdovo, ki ni čez 40 let stara, pa bodi ekonomična in imel 5000 gld. gotovine, ki bi se zavarovala. Resni odzivi, opremljeni se sliko, pošljeno naj se pod: „Vekedomoljub“ poste rest. Ljubljana.

„THE MUTUAL“

največja in najpremožnejša zavarovalna družba na svetu zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in janiči, da se po preteklu te dobe vrne 85 do 90 odstotkov uplačane premije. Razven tega povrne družba zavarovancem svojim ves nabrani dobitek, s čimer se uplačane premije obrestujejo z okoli 4% obrestnih obrestij. (159-13)

Glavna reprezentanca v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani

Primož Hudovernik
Kolodvorske ulice št. 18.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajajoči in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubljano, čez Selzthal v Aussce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Eger, Karlova varo, Francova varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 7 min. sjetraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. sjetraj mešani vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubljano, čez Selzthal v Aussce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Eger, Francova varo, Karlova varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 8. uri 11 min. dopolnilno mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 10 min. dopolnilno osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubljano, čez Selzthal v Aussce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Geneva, Pariz, Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Eger, Francova varo, Karlova varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Prihod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. sjetraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Praga, Francovih varov, Karlovinih varov, Egra, Marijinh varov, Plzna, Budejovice, Solnograda, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussce, Pariz, Geneve, Curih, Bregenz, Inomost, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubljana, čez Selzthal, Beljak, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 8. uri 6 min. sjetraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevje.

Ob 11. uri 27 min. dopolnilno osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Praga, Francovih varov, Karlovinih varov, Egra, Marijinh varov, Plzna, Budejovice, Solnograda, Linc, Steyr, Pariz, Geneve, Curih, Bregenz, Inomost, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubljana, čez Selzthal, Pontabel, Trbiž.

Ob 12. uri 46 min. popoludne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevje.

Ob 4. uri 48 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubljana, Selzthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Pontabel, Trbiž.

Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega mesta, Kočevje.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubljana, Beljak, Celovec, Pontabel, Trbiž.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in
1033 velocipedov 43
IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 13.
Ceniki zastonj in poštne prosto.

Cisto prešičevo mast kilo po
64 kr., **razsekano záseko** kilo
po 54 kr., **domače na pol suhe**
klobase po 9 kr. (806-3)
pošilja proti poštnemu povzetju

Janko E. Sirc v Kranju.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-31) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7. **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Najboljše
voščilo svetá!
Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. I. 1835
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno
sveti ter vzdržuje usnje trpežno.
Povsod v zalogi. (801-52)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje imen

St. Fernolendt.

Za naravno usnje svetle boje (Naturleder)
izborne mazilo (crème).

Štev. 535 m. s. sv.

Razpis ponudbinske razprave.

Podpisani c. kr. mestni šolski svet razpisuje vnovič pismeno ponudbinsko razpravo za oddajo in dobavo zidarskih, kamnoseških in krovskih del ter za dobavo kamenin pri gradbi nove dvorazredne ljudske šole na Ljubljanskem barju

na 20. dan meseca avgusta letos

ob 11. uri dopoludne.

Dotični načrti, proračuni mer, pogoji in drugi pripadajoči pripomočki so razgrnjeni v pisarni mestnega stavbinskega urada za navadnih uradnih ur vsakemu na vpogled.

V ponudbah nastavi ponudnik s številkami in besedami jednotne cene in na njih podstavi proračunjene skupne zneske ter oddaj te ponudbe zapečatene in opremljene s 5% vadnjem v gotovini ali vrednostnih papirjih do določenega roka pri podpisanim c. kr. mestnem šolskem svetu.

Na ponudhe, ki bi došle prekasno, in na take, ki bi se ne skladale popolnoma z navedenimi pogoji, se ne bode oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

1. dan avgusta 1894.

Ustanovljeno leta 1856. **Fran Kaiser**

puškar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo veliko zalogu

orožja za lov in osebno varnost,
streljiva in potrebščin za lovce.

Specijalitete

v po meni izdelanih ekspresnih puškah in ptičaricah.

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Odlikovan: Gradec, Trst, Zagreb, Gorica.

Hiša

(od nekdaj gostilna), z velikim hlevom, prostranim obzidanim dvoriščem in vrtom v Črnomilju je na prodaj. Pogoji so ugodni. — Več pove Fr. Guštin, trgovec v Metlikl. (821-2)

Nepresegljivo za zobe

je

I. Trnkóczy-jeva ustna voda

aromatična, upliva okrepujoče, zabranjuje gnijilobo zorb ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek
splošno priljubljen, upliva tako okrepujoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 80 kr.
Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja (505-14)

Ubald pl. Trnkóczy

lekar

v Ljubljani zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razpošiljajo.

(833-2)

Išče soproge

lastnik neke dobro obiskovane gostilne na deželi. Ista mora imeti poleg dote 1000 do 2000 gld. v gotovini veselja za poslove v gostilnici in biti večna v kuharstvu ter ne čez 28 let stara. (829)

Pismo, ako mogoče s fotografijo, posljejo naj se pod „Nr. 3“ poste restante, Ljubljana.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da imam na prodaj (817-3)

prostorno zemljišče

kakih 8 oral, najboljša zemlja, na kateri bi se lahko tovarna napravila, po primeroma nizki ceni. Kdor bi hotel to zemljišče kupiti, izvoli naj se oglasiti pri Matiji Ribariču, posestniku in gostilničarju v Trnovem (pri Ilirske Bistrici) št. 107.

Zobni zdravnik

D^r. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe brez bolečin. (186-13)

Zdravi sploh vsako ustno bolez.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

2 zlati,
13 srebrnih
svetinj.

9 častnih
diplom
in priznanic.

Kwizdina restitucijska tekočina.

C. in kr. priv. voda za čiščenje konj.

Cena steklenici a. v. gld. 1.40.

Rabi se že 20 let v dvorskih konjušnicah, v večjih hlevih tako pri vojski kot pri civilu, da se konji utrujujejo pred velikimi strapacami in posledi ojačijo, pri izpahnenju, izmaknenju, otrpelostni kit itd. ter osposobljuje konja, da zmore prav izvrstno dirkati. (213-7)

Glavna zalog:
Fran Ivan Kwizda,
c. in kr. avstro-ugorski in kr.
rumunski dvorski založnik,
okrožna lekarna
Morneburg
pri Dunaji.

Dobiva se
pristna v vseh
lekarnah
in drogerijah
avstro-ugrske
države.

Prej J. Geba. Fran Čuden Prej J. Geba.

→ urar ←

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščin svojo bogato zalogu

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstakov, uhanov (120-29)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročgom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Varstvena znamka.

J. ANDĚL-A

novo izumljeni

prekomorski prašek

(premijiran z najvišjimi častnimi nagradami)

ugonablja ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravilje, prešičke, ptičje pršice, sploh vse žuželke s skoro čeznaravno hitrostjo in sigurnostjo, tako da od zalege mrčesovin ne ostane niti sledu.

Tovarna in razpošiljalnica: (757-3)

J. ANDĚL, drogerija „pri črnem psu“, v Pragi, Husova ulica št. 13.

Pristui prašek se dobiva v Ljubljani pri gospodu Albinu Slišarji, trgovcu, Dunajska cesta št. 9, in pri firmi Stupica & Mal, Marije Terezije cesta št. 1; v Kamniku pri gospodu Jos. Močniku, lekarnarju.

(276) FRAN CHRISTOPH (128)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno pripomore, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorek lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri Ivana Luckmann-a nasledniku: Antonu Stacul-u.

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Št. 17.592.

Oklic.

IV 1209

1894

C. kr. za mesto delegirano okrajno sodišče v Ljubljani odredi za javno dražbo v zapuščino dne 29. julija 1894 umrlega dra. Pavla Pretnitscha, hišnega zdravnika v blaznici na Studencu, spadajočih premičnin narok na

9. avgusta 1894. l., dopoludne ob 9. uri

v zapustnikovem stanovanju na Studencu. Pri tem naroku se bodo premičnine proti gotovemu plačilu prodajale ter jih mora kupec takoj stran spraviti.

Prodajale se bodo razun hišne oprave, obleke in perila, posebno tudi medicinske knjige, glasovir, konj, vec voz i. t. d.

C. kr. za mesto deleg. okrajno sodišče v Ljubljani
dne 2. avgusta 1894. (889)

V Postojinski jami

priredi se

dné 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoludne

običajna veselica

z električno razsvetljavo

kakor o Binkoštih vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 goldinar. (814-2)

Otroci izpod 10 let so vstopnine prosti.

FRAN ŠEVČIK

puškar

(788-3)

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogu

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrene lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Najboljše
se nalagajo glavnice
če se kupujejo
4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donašajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,
se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic zavarovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevнем kurzu pri

J. C. MAYER - JU

banka in menjalnica v Ljubljani.

(568-19)

Važno za sleharno (11-16)
gospodinjo in mater!

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
se čedalje bolj skazuje kot najizbornejši, jedini naravi primerni zdrav in ob jednem v svoji uporabi najcenejši doatek bobovi kavi. Priporoča se izrecno od visokih znanstvenih in zdravniških avtoritet in se predpisuje ženskam, otrokom in takim, ki imajo želodčno ali živčno bolezni, kot najboljši nadomestek bobove kave.

Opreznost pri kupovanju! Zahtevajte in jemljite samo bele originalne zavoje
Dobička se povsed. z imenom 1/1, kilogr. Kathreiner. 25 krajcarjev.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filiala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprij Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnjo, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.

Ima tudi bogato zalogu

nagrobnih spomenikov

iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih

obrisih po jako nizki ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakev in vsakako

popravljanje.

(10-31)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Vinogradnik.

Išče se uradnik vinogradnika, po narodnosti Hrvat ali Slovensec, s popolno teoretično, strokovno izobrazbo in mnogoletno prakso.

Posebno se zahteva, da je kompetent popolnoma več kletarstva, dalje gojenja amerikanske trte in sadjereje, ker bode imel samostalno upravljalni ne samo z velikimi vinogradi, nego tudi s kleti in sadnimi vrti.

Ob jednem se išče tudi jeden

nadviničar,

ki je zvršil kako vinogradarsko šolo in ima mnogoletno prakso v vsaki stroki vinogradarstva.

Nastop obeh služeb že

dné 1. septembra 1894. leta.

Ponudbe s pogoji pošiljaj

centralni upravi „Vlastelinstva Kutjeva“

(328-1) Zagreb, Visoka ulica 18.

Marijaceljske kapljice za želodec

prirejene v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromeržžu (Morava)

staroizkušeno in pozнатo zdravilo, ki oživilja funkcije želodeca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom.

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijaceljske kapljice za želodec

dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Swoboda; v Postojini: lekarna Fr. Baccaric; v Škofji Luki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovem: lekarna Dom. Rizzoli; v Peuerbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan Blažek.

(1168-28)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam priznalnih pisem je na ogled v glavni razpoljaljalcu:

L. Schwenk-a lekarna
(40-31) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno zamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Dobička se v lekarnah.

Ta obliž dobitva se je v jednej velikosti po 60 kt.

Zahvalej izreceno Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika;

v Kamniku J. Močnik;

v Celovci A. Egger, W.

Thurmwald, J. Birnba

cher; v Brezah A. Aich

inger; v Tregu (na Ko

roščem) C. Menner; v

Belljaku F. Scholz, Dr.

E. Kumpf; v Gorici G.

B. Pontoni; v Wolfs

bergu A. Huth; v Kra

nji K. Savnik; v Rad

goni C. E. Andrien; v

Idriji Josip Warto; v

Radovljici A. Roblek;

v Celji J. Kupferschmid.

DOBRA ŠPORNA KUCHYNĘ

Izboren ukus dobi vsaka juha, če se jej prilije nekoliko kapelj Maggi-Jeve zabele za juho. Prazne originalne steklenice se polue v vseh trgovinah s specerjskim, s kolonialnim blagom in z delikatesami po najnižji ceni. — Takisto priporočljiva in izvrsta za hitro napravo zdrave, tečne in mastne juhe je Maggi-Jeva mesna esenca v puščah po 8 in 5 kr.

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v Parizu 1889. ČLAN RAZSTAVNE POROTE za podeljenje cen. Dobiva se v Ljubljani pri: A. Stacul-u, J. Buzzolini-ju, Jeglič-u & Leskovicu, Petru Lassnik-u, Karolu C. Holzer-ju, Jan. E. Wutscherju nasledniku; Viktorju Schiffer-ju, Ivanu Fabian-u, H. L. Wenzel-u (v filialkah v zdravilišču na Bledu in v Domžalah), v G. Piccoli-jevi lekarji in pri Rudolfo Kirbisch-u. (815)

Lekarna „Pri orlu“, Svobode naslednik
v Ljubljani, Prešernov trg
priporoča

Dr. E. Šlajmer
odpotuje (842-1)

svoje specijalitete za poletno dobo:

Za čiščenje
ust in zob
(antiseptično).

Menthol:
voda za usta à 40 kr.
prašek za zobe à 30 "
pasta , , à 20 "

Toilettne predmete:
Pariki najfin. tolettni
poudre, rudeč, bel in
rumen, à 10 in 25 kr.
Ameriški vasoline,
najnovejši zavoj, à 10,
15 in 20 kr.
Crème celeste, prirjen
po francoskem orig.
receptu, à 10 kr.

Za okrepanje:
Pristno francosko žganje,
originalna polnilov,
à 40 in 80 kr., vnanje in
notranje uporabljivo.
Domajne kapijice za
zelodec, preskušeno
domače sredstvo za zelodec,
ki se priporoča zlasti za dobo
zadnjih kot domače sredstvo in
za potovalec, utruje bolesti
in je tako krepilno, à 10 kr.
dnajstorica 1 gld.

Odlični zvedenci
vseh dežel so na zdravilstvenih
razstavah v Londonu, Parizu in Genevi kot razsojevalci izloženih preparatov
tinkturo za želodec

lekarska

G. Piccolija v Ljubljani

s častno diplomou in zlate svetinjo odlikovali. Te odločajoče odlike so najboljše spričevalo že od nekdaj znanega dijetetičnega sredstva, katero krepila in zdravi želodec, kakor tudi opravila prebavnih organov izbornu pospešuje. — Te tinkturo za želodec razposilja izdelovatelj G. Piccoli v Ljubljani proti povzetju značka. Zaboj po 12 stekl. za 1 gld. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboj tehta 5 kg).
Poštino plača vedno naročnik. (588-10)

Indicon
novi, najboljše sredstvo proti kurjim očem
in bradavicam, à 30 kr., neprekosljivo.

Obvezila
lastni proizvod
najcenejše. (836-1)

Zahtevajte samo

„Zacherlin“

Ker je to najhitreje in najsigurneje delujoče sredstvo,

s katerim se ugonobijo mrčeni vsake vrste.

Kaj pač govori bolj razločno za njega nedoseženo moč in dobro kakovost, nego uspeh ogromnega razširjenja, vsled katerega nobeno drugo sredstvo ne eksiste, katerega razpečava ne bi bila po oni „Zacherlin“ nadkriljena vsaj dvanajst in dvanajstkrat.

Zahtevajte po vsej zapečateni steklenici in samo tako, ki nosi ime „Zacherl“. Vse drugo je ničvredna imitacija.

Steklenice stanejo: 15, 30, 50 kr., 1 gld., 2 gld.; štedilnik Zacherlina 30 kr.

Dobiva se v nastopnih prodajalnicah:

V Ljubljani: Anton Krisper, Anton Stacul, J. Klauer, Jeglič & Leskovic, Peter Lassnik, Ivan Perdan, H. L. Wenzel, Fran Trdina, Ivan Fabian, Karol Karinger, Mihail Kastner, Josip Kordin, M. Lavrič, Alojzij Lenček, Karol Planišek, Viktor Schiffer, M. E. Suppan, Schüssnigg & Weber, J. Spoljarič, Ivan Ječmenik, lekarna Trnkóczy, Anton Ječmenek, Jer. Reitz, A. Sarabon.

Postojina: Anton Ditrich.

Kranj:

F. Dolenc.

Škofja Loka: Fran Kogej.

"

K. Savnik, lekarna

Polhog gradič: Hedvika Fabiani.

"

pri sv. Trojici.

Borovnica: Ana Leben.

Fran Kováč.

Velike Lašče: Fran Verbič.

Fran Kovač.

Krško: Ferd. M. Doganec.

Alojzij Gatsch.

Dvor: R. Engelsberger.

Lebinger & Bergmann.

Hrib: Fran Zesser.

Anton Klinc.

Idrija: Fr. Kovač.

Mat. Wuchse.

Fran Kos.

Josip Schuller.

(391-10)

Franc Novak p. d. Mihac
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
priporoča svojo veliko in mnogovrstno zalogu
raznih pušk

izdelanih po najnovejšem sistemu, in raznih lovskih potrebščin ter izvršuje vsakojakra popravljanja točno in po najnižji ceni. — Za izbornost blaga se jamči. — Vse moje puške so (1) prej dobro preskušene, predno se odpoljejo naročnikom. (843)

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo brezplačno.

Otvoritev kopališča.

Podpisanci si usojam slavnemu p. n. občinstvu naznati, da sem odpril poleg svojega mlina v Dolenjem Logatec iz izsekana kamenja izdelano

kopališče.

Odprto je vsak dan in sicer za gospode od 7.—11. ure dopoludne in od 5. ure popoludne dalje; za dame od 11. ure dopoludne do 5. ure popoludne. — Vstopnina brez perila 10 kr., s perilom 15 in 20 kr. — Vstopnice dobivajo se v moji prodajalnici. — Za mnogobrojni obisk se priporoča

Tomo Tollazzi.

Dolenji Logatec, dne 26. julija 1894.

(820-8)

E. SCHMARDIA

priporoča p. n. potujočemu občinstvu svojo oblastveno koncesijonirano

potovalno pisarno

s koncesijo (835-1)

za preskrbovanje vožnih kart za tour in retour, v abonnementu in za daljša potovanja na okolo, za prirejanje zabavnih, romarskih in drugih posebnih vlakov, za informacije potnikom

za tu- in za inozemstvo po železnici in morju.

Pisarna: v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 6.

V Zvezdi Marija Drenik v hiši „Matice Slovenske“.

Bogata zaloga najfinejših kravat, zavratnikov, srajc za gospode, nogovic, robcev, po zelo nizki ceni.